

אפיק ושות'א' עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 174: 18 מרץ, 2015

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות'א' עורכי דין ונוטריון
החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב- יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

אפיק ושות'א' מרכינה ראשה לזכרו של סר טרנס דייוויד ג'ון פּראצ'ט (28 באפריל 1948 - 12 במרץ 2015), מגדולי סופרי הפנטזיה. כתב עשרות ספרים, 40 מתוכם בסדרת עולם הדיסק, שהספר ה-41 בה אמור להתפרסם בשנת 2015, לאחר מותו. Afik & Co. bows its head in memory of Sir Terence David John "Terry" Pratchett (28 April 1948 – 12 March 2015), one of the greatest fantasy novelist. Wrote dozens of books, 40 of which are of the Discworld series, the 41st of which is due to be published posthumously in 2015.

- 1. מאמר: פיצויים בעת הפרת זכויות יוצרים באינטרנט**
מאמר בנושא הפיצוי סטוטורי הקבוע בחוק זכות יוצרים והשיקולים להפחתתו על ידי בית המשפט, אשר נכתב על ידי עו"ד יאיר אלוני, ממשרד אפיק ושות'א'.
An article on the compensation for copyright infringement over the internet written by Yair Aloni, Adv. from Afik & Co.
- 2. משרדנו בתקשורת: פרסום מאמרים במגזין של לשכת סוכני הביטוח 'משקיהון'**
Articles published in the Insurance Agents Association magazine.
- 3. עדכוני תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך:**
  - א. לא כל התחייבות לתשלום על ידי מנהל של חברה תיצור לו ערבות אישית לחובות החברה**
שלום נצרת: הבטחות כלליות של אורגן חברה לפעול לתשלום תמורה לא מצביעות דווקא על כוונה לערוב אישית לחובות החברה.
  - ב. הסדר נושים נדרש להיות מאושר באסיפות נפרדות של כל סוג אג"חים**
מחוזי ת"א: בית משפט יתעלם מהחלטת נושים כשלא התקבלה בהתאם לפרוצדורה הנדרשת, לרבות אסיפות סוג נפרדות.
- 4. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה:**
  - א. צדדים רשאים לקבוע מפורשות כי ביטול הסכם יעשה רק במקרים המנויים ברשימה סגורה**
העליון: צדדים רשאים מפורשות להתנות על הסעדים הקבועים בדיון.
  - ב. רוכש קניין רוחני מחברה בפירוק שקיבלה הטבות מדינה חייב בתשלום תמלוגים למדינה**
מחוזי מרכז: זכות המדינה לתמלוגים מתגבשת כשקיימים רווחים מהקניין הרוחני גם אם זכויות הקניין נרכשו מחברה בפירוק.
  - ג. עובד המתחמק מלהגיע לשימוע מוותר על זכות זו בפועל**
שלום י-ם: הלואה חוץ בנקאית מוגבלת בריבית על פי החוק; העברה לבן זוג כדי להבריח נכס תבוטל; בן זוג חב בחובות עסק של בן זוגו אם ידע עליו ונהנה מפירותיו.
- 5. עדכוני מקרקעין:**
  - לפינוי פולש ממקרקעי ציבור נדרש שצו הפינוי יהיה פחות מ-6 חודשים ממועד הפלישה**
שלום הרצליה: פינוי פולש ממקרקעי ציבור ניתן ב-6 חודשים הראשונים לאחר הפלישה ועל הפולש להראות שהמבנה ישן יותר.

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות'א' עורכי דין ונוטריון, מופצת אחת לשבועיים לקהל של כ-3,200 איש וכוללת פרסומים מקצועיים תמציתיים בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה מהתפוצה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צרכו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר עדכון זה לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין האמור בעדכון ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי. למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

1. מאמר בנושא: השיקולים להפחתת פיצויים בעת הפרת זכות יוצרים

מאמר בנושא הפיצוי סטטוטורי הקבוע בחוק זכויות יוצרים והשיקולים השונים בהם יתחשב בית המשפט לצורך הפחתתו.

An article about the fixed statutory compensation by the Copyright Act and various considerations which the court will consider for its reduction.

את המאמר בשפה האנגלית והעברית ניתן למצוא בקישור:

The article may be found in the following link:

<http://www.afiklaw.com/files/articles/a174.pdf>

המאמר הוא מאת עו"ד יאיר אלוני, עורך דין במשרד אפיק ושות', העוסק בין היתר במשפט מסחרי וליטיגציה מסחרית, מכרזים ומשפט מינהלי.

The article is by attorney Yair Aloni, of the law office of Afik & Co., Attorneys and Notary whose main practice areas are commercial law and litigation, tenders and administrative law..

2. משרדנו בתקשורת

מצ"ב מאמרים מאת עורכי הדין דורון אפיק ושירה זקן-פורת ממשרד אפיק ושות' אשר פורסמו בגליון מרץ, 2015, של 'משקיהון', המגזין הרשמי של לשכת סוכני הביטוח בישראל והעוסקים בנושא חלוקת דיבידנד בחברה שאינה עומדת בדרישות החוק ובאחריות אישית של דירקטורים בעסקאות מיזוג ורכישה.

את המאמרים ניתן למצוא בקישור הבא:

<http://www.afiklaw.com/files/press/p174.pdf>

3. תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך

א. לא כל התחייבות לתשלום על ידי מנהל של חברה תיצור לו ערבות אישית לחובות החברה
[ת"א 32409-10-11 קופי 1 יבוא ושיווק בע"מ נ' צילום תיק בע"מ ואח', 11.03.2015, בית משפט השלום
בנצרת, כב' השופטת רננה גלפז מוקדין]

חברה צברה חוב גדול עבור ציוד שסופק לה לאורך מספר שנים. הזמנות הציוד נעשו מול אורגן החברה ונטען כי יש לייחס לו באופן אישי את חוב החברה מאחר והתחייב מספר פעמים, באופן אישי, כי ידאג לפירעון החוב ובכך ערב באופן אישי לתשלום חוב החברה.

בית המשפט קבע, כי ערבות אישית נוצרת בהסכם בין הערב לבין הנושה או בהתחייבותו של הערב שהודעה עליה ניתנה לנושה. על אף שהסכם יכול להיעשות גם בעל פה, יש לבחון בזהירות את התנאים לאותו חוזה וזאת לאור משמעותו המשפטית של הסכם ערבות. כאשר עסקינן בחברה ההתקשרות וההתנהלות היא מול אורגן של החברה, שהרי החברה עצמה היא אישיות משפטית אך אינה בן אנוש. אולם, אין בכך כדי להטיל חיובים, ודאי לא בהיקף של ערבות אישית, כאשר הדבר לא נעשה בצורה ברורה ומפורשת. במקרה דנן, נקבע כי הבטחות שניתנו לתשלום התמורה על ידי האורגן אינן מצביעות דווקא על כוונה לערוב לחובות החברה וליצירת הסכם ערבות, להבדיל מהבטחה לפעול לתשלום, בהיותו מנהל מטעם החברה. בנוסף, לא הוכח כי מנהל החברה פעל בחוסר תום לב או באופן שיש בו כדי להוביל להטלת אחריות אישית חוזית גם עליו, מעבר לזו המוטלת על החברה.

ב. הסדר נושים נדרש להיות מאושר באסיפות נפרדות של כל סוג אג"חים
[פר"ק (מרכז) 30039-08-14 פרופיט תעשיות בניה בע"מ ואח' נ' הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ, בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, 26.02.2015, כב' השופט חגי ברנר]

לבית המשפט הוגשה בקשה לאישור הסדר נושים בחברה ציבורית אשר הנפיקה אג"חים מסוגים שונים במסגרתו נקבע כי במסגרת "תספורת" תרד זכותם של מחזיקי אג"ח מסוים בנשייה הכללית. לטענת החברה הסדר זה מאזן כראוי את השוויון היחסי של כל אחת מסדרות האג"חים של החברה וכן הסדר זה זכה גם לתמיכתו של המומחה ואף אושר באסיפת הנושים. עם זאת, טענו מנגד המתנגדים כי היה על החברה לסווג מראש את הנושים ה"טהורים" לעניין הצבעה זו ובמקרה כזה רק להם תהיה הזכות להצביע אם לאשר או לדחות ההסדר וזאת מכיוון שלאותה קבוצת נושים יש ענין המובחן באופן מהותי מעניינה של קבוצת נושים אחרת.

בית המשפט דחה את ההסדר וקבע כי על אף הנחות המוצא לפיה יש ליתן משקל עודף לאינטרס של הכלל על פני האינטרס של הפרט, גם אם המשמעות היא פגיעה בזכות הקניין של הפרט, יש לראות את הצבעת המחזיקים הטהורים של המחזיקים באג"ח שזכותם בכלל הנשייה נפגעה, כהצבעת סוג אסיפה נפרדת, ונוכח העובדה שההסדר לא אושר על ידם, המסקנה היא שההסדר לא זכה לרוב בכל אסיפה כנדרש.

4. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה

א. צדדים רשאים לקבוע מפורשות כי ביטול הסכם יעשה רק במקרים המנויים ברשימה סגורה
[דנא 1075/15 אלי בלום נ' אנגלו סכסון - סוכנות לנכסים (ישראל - 1992) בע"מ, 08.03.2015, בית המשפט העליון, כב' הנשיאה מרים נאור; ע"א 4232/13, ע"א 4563/13 אנגלו סכסון סוכנות לנכסים בע"מ נ' בלום, 29.01.2015, בית המשפט העליון, כב' השופטים סלים ג'ובראן, יצחק עמית ודפנה ברק-ארז]

רשת ביטלה הסכם זכיינות עם זכיון לאחר 31 שנה תוך מתן התרעה של 9 חודשים. והזכיון טען כי הסכם הזכיינות אינו ניתן לביטול על ידי הרשת אלא רק על ידי הזכיון.

בית המשפט קבע, כי התנאה על תרופות מכוח דין בשל הפרת חוזה להיעשות באופן מפורש. ההסכם שנוסח בשעתו על ידי הרשת מונה רשימה סגורה של מקרים בהם קמה לרשת זכות ביטול ומכיוון שלא התקיים אחד ממקרים אלה הביטול לא היה כדין. בהליך נוסף שהתקיים סירב בית המשפט לאפשר אכיפה של ההסכם מאחר שחלפו שנים רבות מאז בוטל.

ב. רוכש קניין רוחני מחברה בפירוק שקיבלה הטבות מדינה חייב בתשלום תמלוגים למדינה
[פר"ק (מרכז) 12414-06-12 רו"ח רוחמה סלמן (המנהלת המיוחדת) נ' תדיראן טלקום (ת.ט.ל.) ואח', בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, 24.02.2015, כב' השופט אילן שילה]

חברה רכשה קניין רוחני מחברה שנכנסה להליכי פירוק. החברה בפירוק קיבלה במסגרת פעילותה הטבות ומענקים מן המדען הראשי במשרד התעשייה לפי החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, אשר בין היתר התחייבה במסגרתן לשלם תמלוגים למדינה ככל שתפיק רווחים מן הקניין הרוחני שלה שפותח במסגרת התוכנית. החברה הרוכשת טענה כי חובה זו אינה חלה עליה מכיוון שרכשה את הזכויות במסגרת הליכי פירוק.

בית המשפט קבע כי זכותה של המדינה לקבל תמלוגים מתגבשת מקום בו הקניין הרוחני שנוצר כתוצאה מההטבות שנתנה המדינה לחברה מגיע לכדי השאת רווחים לחברה. מצב כזה יכול להיווצר גם לאחר מתן צו פירוק. עוד מציין בית המשפט, כי זו הסיבה שיש לדווח למדען הראשי על הליכי פירוק כך שבסמכותו הזכות להציב תנאים מגוונים להעברת הקניין הרוחני במסגרת פירוק החברה. אשר על כן, נקבע כי מדובר בחוב שטרם נוצר (נכון למועד הרכישה), ואשר ייווצר, ככל שיווצר ממכירות עתידיות שתמכור הרוכשת, והיא אשר תחוב בתשלום תגמולים למדינה בגין.

ג. בן זוג חב בחוב בן זוגו בעסק אם ידע על העסק ונהנה מפירותיו גם אם לא ידע על החובו
[תא (י-ם) 9012/09 יוסף באומהפט נ' יעקב אשכנזי, 26.02.2015, כב' השופטת עירית כהן]

אדם הלווה לאחר כספים תוך התחייבות להשבת הכסף בתוספת ריבית. הלווה התגרש מאשתו והמלווים טענו כי האישה חייבת אף היא בחובות וכי העברת נכסים אליה היא פיקטיבית. בית המשפט קבע כי יש להפחית את הריבית מכיוון שמדובר בהלוואה חוץ בנקאית והחוק מגביל הריבית המותרת. בית המשפט קבע, כי בן זוג חב בחובות בן הזוג השני שהצטברו במהלך החיים המשותפים, בין שמדובר בחובות עסק ובין שמדובר בחובות משק הבית המשותף ובלבד שידע על קיום העסק ונהנה מפירות העסק. בית המשפט קבע עוד, כי תיקון הסכם גירושין שהעביר זכויות של הלווה בדירות מגורים לבני משפחתו נעשה באופן פיקטיבי וחלק הזכויות שהיה של הלווה נותר שלו.

5. עדכוני מקרקעין

לפינוי פולש ממקרקעי ציבור נדרש שצו הפינוי יהיה פחות מ6 חודשים ממועד הפלישה
[תא (הרצ') 54046-02-13 אלעד בוסקילה נ' רשות מקרקעי ישראל-מחוז תל אביב, 08.03.2015,
בית משפט השלום בהרצליה, כבוד השופטת לימור ביבי-ממן]

פולשים אשר פלשו למקרקעין ציבוריים והקימו בו מבנה ביקשו שבית המשפט יצהיר שלא ניתן לפנותם. בית המשפט מנה את ארבעת התנאים המצטברים בחוק הדרושים לסילוק פולשים ממקרקעי ציבור: א. תפיסה של מקרקעין; ב. המקרקעין הם מקרקעי ציבור; ג. התפיסה כאמור אינה כדין; ד. התפיסה הינה "טרייה" דהיינו, שישה חודשים מיום שהתברר לממונה כי אינה כדין ולא יאחר משלושים ושישה חודשים מיום התפיסה. במקרה דנן, קבע בית המשפט כי שלושת התנאים הראשונים התקיימו אך הפולש לא הוכיח שהקמת המבנה הייתה מעל שישה חודשים ממועד צד הפינוי ולכן דחה את התביעה.

פיצויים בעת הפרת זכות יוצרים באינטרנט/ יאיר אלוני, עו"ד¹

בעל חנות מקוונת פרסם באינטרנט מוצר למכירה ולשם כך העתיק מאתר אחר תמונה של המוצר והשתמש בה. זמן קצר לאחר מכן קיבל פניה של הצלם הטוען כי הוא זכאי לפיצוי ללא הוכחת נזק בשיעור 100,000 ₪ בגין הפרת זכויות היוצרים שלו בגין כל הפרה בנפרד הן על הפגיעה בזכות היוצרים והן על הפגיעה בזכות המוסרית. בעוד שזכויות היוצרים ראויות להגנה, לאחרונה אנו עדים לגל של תביעות מופרזות של צלמים או יוצרים שנעשה שימוש (לעתים תמים) ביצירות שלהם באתרי אינטרנט והם תובעים פיצויים בשיעור מאות אלפי שקלים. חשוב לדעת כי אף על פי שחוק זכויות יוצרים קובע פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, גם אם תוכח הפרה בית המשפט מוסמך להפחית את סכום הפיצוי, לעיתים אף באופן משמעותי, בהתקיים נסיבות מסוימות.

חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, נועד להגן על זכויותיו של היוצר וקובע, כדי להקל על הוכחת נזק, כאשר זה לא תמיד ניתן להוכחה, תג מחיר של 100,000 ש"ח עבור כל הפרה ללא צורך להוכיח נזק. החוק אמנם קובע פיצוי ללא הוכחת נזק, אולם בעת קביעת הפיצויים רשאי בית המשפט לשקול, בין היתר, שיקולים שונים בדבר אופן ההפרה. בתוך כך בית המשפט יתחשב בהיקף ההפרה - האם בוצעו מספר רב של הפרות, מה טיב ההפרה והאופן בו התבצעה. כך, למשל, העתקה שיטתית ביודעין של יצירה והפצתה באופן נרחב באינטרנט עלולה להיחשב כשיקול להחמרה, בעוד הפרה חד פעמית בתפוצה מצומצמת עשוי להיחשב כשיקול לקולא.

בית המשפט יתחשב גם במשך הזמן שבו בוצעה ההפרה ויבדוק האם מדובר בהפרה שנעשתה במשך תקופה ארוכה או בהפרה שנעשתה למשך זמן קצר. בית המשפט מתחשב גם בתום לבו של המפר. כך, מצב בו בוצעה הפרה עקיפה שנעשתה בשגגה ובתום לב והופסקה על ידי המפר מייד כשפנו אליו אינו דומה למצב דברים בו ההפרה נעשתה ביודעין או תוך אדישות לאפשרות לפגיעה בזכויות היוצרים או כשהמפר לא הפסיק ההפרה מייד עם פניה אליו.

קיימים מצבים בהם בית המשפט יתחשב במאפייני פעילותו של הנתבע. כך, למשל, ייטה בית המשפט להחמיר עם המפר כאשר ההפרה בוצעה משיקולים מסחריים ולצורך הפקת רווחים להבדיל מהפרה שבוצעה לצרכים אישיים או שלא למטרות רווח.

קיימים מקרים בהם בית המשפט יראה במספר הפרות שבוצעו במסכת אחת של מעשים כהפרה אחת ולא יראו בכל מעשה כהפרה נפרדת העומדת בפני עצמה. למשל, העתקת תמונות מקטלוג ופרסומן במסגרת קטלוג אחר, עשויות להיחשב כהפרה אחת על אף שהועתקו מספר רב של תמונות. המשמעות היא שהפיצוי עשוי להיות מופחת באופן משמעותי ביחס לסכום התביעה.

מוצע להימנע מראש מהפרת זכויות יוצרים, אך חשוב לדעת כי אף אם שגיתם והפרתם זכויות יוצרים, ההתנהלות לאחר מעשה משפיעה על קביעות בית המשפט ולכן חשוב מייד עם קבלת מכתב התראה משפטי להיוועץ עם עורך דין המתמחה בתחום.

¹ עו"ד יאיר אלוני הינו עורך דין בכיר במשרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) ועיקר התמקדותו בתחום המסחרי והליטיגציה המסחרית, המכרזים והמשפט המינהלי. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

Compensation for Copyright Infringement over the Internet/ Yair Aloni, Adv.²

An online store owner marketing a product copied pictures of the product that he found online. Shortly thereafter he received a letter from the photographer who claimed to be entitled to compensation without proof of damage at ILS 100,000 for infringement of copyrights for each infringement separately. While copyright is worthy of protection, recently we witness more than a few cases where photographers or artists filed excessive demands after their works were unlawfully used (sometimes innocently) on websites - such demands sometime reaching hundreds of thousands of Shekels. It is important to know that even though the Israeli Copyright Act sets a statutory compensation without proof of damage the Court is empowered to reduce the compensation, sometimes significantly, under certain circumstances.

The Israeli Copyright Act, 2007, is designed to protect the rights of the creator and in order to ease the requirement to prove damage a price tag of ILS 100,000 for each violation without requirement to prove damages. The law provides compensation without proof of damage but when determining the remedy the Court may consider, among other things, various considerations regarding the nature of the infringement. Such considerations include the scope of the infringement - whether there have been multiple violations, the nature of the violation and the way it was carried out. Thus, for example, a systematic and intentional copying and distribution of a work on the Internet may be a reasoning for increased compensation while a single violation with limited circulation may be reasoning for reducing it.

The Court will also take into account the length of the infringement and will examine whether the infringement was made for a long or a short period of time. The Court also examines the tortfeasor's good faith. If an infringement was made indirectly and inadvertently or in good faith and was ceased immediately upon notice, it will not be treated the same as a case of an infringement made knowingly or with indifference to the possibility of copyright infringement or when the tortfeasor did not cease the infringement immediately upon notice.

There are cases where the Court will take into account the characteristics of the defendant's activity. For example, the Court will tend to be more when the infringement was for commercial purposes and for-profit basis, as opposed to an infringement committed for personal or non-profit purposes.

In some cases, the Court will consider a number of infringements as a single act. For example, copying pictures from a catalog and publication as part of another catalog may be considered as a single infringement even if multiple images were copied. This may mean a considerable reduction in the compensation afforded.

It is advised to avoid any copyright infringement, but it is important that even if one did infringe a copyright the conduct after the act could have a significant effect on the Court ruling and it is thus vital to immediately be advised by an attorney specializing in the field.

---

² Yair Aloni is a senior associate in the law firm of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com) and his practice centers on commercial law and litigation, IP, tenders and public law. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis.

חלוקת דיבידנד כאשר החברה אינה עומדת במבחני החוק

כידוע, חברה המבקשת לחלק דיבידנד יכולה לעשות כן מתוך רווחיה ובלבד שתעמוד בהתחייבויותיה הקיימות והצפויות. חוק החברות קובע מבחנים מורכבים ליכולת חלוקת דיבידנד המכונים מבחן הרווח ומבחן יכולת הפירעון. במקרים מסוימים אין החברה עומדת במבחנים אלה (למשל, כאשר התאמה לאינפלציה גורמת לניפוח ההון העצמי של החברה או כאשר המדובר בחברה צעירה שכבר יש לה רווחים גדולים) אך עדיין רוצה החברה לחלק דיבידנד. האם עדיין ניתן לחלק דיבידנד?

חוק החברות לא מותיר חברה שאינה עומדת במבחן הרווח בפני שוקת שבורה וקובע כי בית המשפט רשאי לאשר ביצוע חלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח ובלבד ששוכנע כי מתקיים מבחן יכולת הפירעון.

בשורה של פסקי דין נקבע, כי מבחן יכולת הפירעון, אשר הינו מבחן כלכלי רחב, נועד לאפשר בחינת השאלה האם קיים חשש סביר, בין היתר על פי בחינת תזרים המזומנים של החברה, שחלוקת הדיבידנד תמנע מהחברה את יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות והצפויות בהגיע מועד קיומן. בתוך כך, מבחן יכולת הפירעון הינו מבחן הסתברותי צופה פני עתיד ואינו דורש וודאות מוחלטת הבוחן קיום או העדרו של חשש סביר לאי קיום התחייבויותיה של חברה כתוצאה מביצוע חלוקת דיבידנד שאינה מקיימת את מבחן הרווח על פי חוק החברות- הכל בכדי להבטיח כי החברה לא תהפוך לחדלת פירעון בעקבות ביצוע הפחתת הון.

כבית המשפט נדרש לבחון בקשה לאישור חלוקה, הוא מתבסס על מדדים כלכליים ועסקיים לעניין

מצב החברה, תוך התחשבות באינטרסי נושיה. במידה ובית המשפט מתרשם, על בסיס הנתונים שהוצגו בפניו ובכלל זה בחוות דעת כלכלית לגבי מצבה של החברה המבקשת מטעם גורם מוסמך ובלתי תלוי, כי אין באישור החלוקה המבוקשת כדי לפגוע בכושרה וביכולתה של החברה לפרוע ולקיים כל חובותיה והתחייבויותיה הקיימים והצפויים בהגיע המועדים הנדרשים לפירעונם ולקיומם- יקבל את הבקשה ויאשר את החלוקה המבוקשת.

כך, גם חברה שאינה עומדת במבחן הרווח עשויה במקרים מסוימים לחלק דיבידנד אך חשוב תחילה להיועץ עם עורך דין ולבנות היטב את הבקשה לבית המשפט. בכל מקרה, בכל חלוקת דיבידנד חשוב להיועץ עם עורך דין ורואה חשבון כדי לוודא חוקיות החלוקה המוצעת.

על בנות יענה ועסקאות מיזוג ורכישה וכן, אתם אחראים גם אם לא ידעתם

אנשים המבצעים פעולות בשם תאגיד מבינים בדרך כלל כי עשויה לקום להם אחריות אישית ונוזרים לעתים בדרכם. עם זאת, לא כולם מבינים כי כנושא משרה בתאגיד קיימת גם אחריות פאסיבית - ללא שבעל התפקיד מבצע פעולה כלשהי. זו אולי גם הסיבה שבעסקאות מיזוג ורכישה רבות, רבות מידי, משתמשים בעורך דין החברה לביצוע העסקה במקום לקחת מומחה בתחום, ומוותרים לעתים על בדיקת נאותות על ידי מומחים בתחום.

חברה היא אישיות משפטית נפרדת ונושא משרה בחברה לא אמור להיות אחראי אישית לפעולות שלו כלפי הצד שכנגד מכיוון שהוא משמש רק פה וידיים של החברה. עם זאת, כשנושא משרה מבצע פעולות באופן ישיר (למשל, מצגי שווא) יהיה נושא המשרה אחראי אישית כלפי הצד השני ומסך התאגיד לא יסייע לו. על אחריות זו של נושאי משרה כשהם נושאים בתפקיד אקטיבי בחברה יודעים רוב נושאי המשרה ונוהגים להיזהר ממנה. עם זאת, במקרים רבים טומנים נושאי המשרה את ראשם בחול ודירקטורים נוהגים לאשר עסקאות

של החברה מבלי כלל לבדוק האם העסקה בוצעה על ידי מומחה בתחום והאם בוצעה בדיקת נאותות כראוי.

קיימת רשימה ארוכה של חוקים הקובעים אחריות אישית פאסיבית של נושאי משרה גם אם לא היו מעורבים בתהליך, לרבות חוקים בתחום דיני העבודה, איכות הסביבה, תכנון ובניה והגבלים עסקיים. כך, למשל, חוק ההגבלים העסקיים דורש אישור של הממונה על ההגבלים העסקיים לפעולות מסוימות, אוסר על פעולות אחרות ודורש דיווח במקרים מסוימים. החוק קובע כי אם נעברה עבירה לפי החוק בידי חברה יואשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל או עובד מינהלי בכיר האחראי לאותו תחום, אם לא הכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל אמצעים סבירים להבטחת שמירתו של החוק.

באופן דומה, פנו בעבר למשרדנו דירקטורים בתאגיד שאישור עסקת רכישה חברה והוגש נגדם מאוחר יותר כתב אישום בגין עבירות תכנון ובניה. מסתבר שבעסק שנרכש היה מבנה שבונה ללא רישיון והנושא לא נבדק בטרם הרכישה. מרגע שהעסק נקלט, האחריות על העבירות הגיע

לפתחם של הדירקטורים וזאת למרות (או אולי בגלל) שלא ידעו על העבירות.

כיצד ניתן למנוע אחריות אישית פאסיבית בעת עסקת מיזוג או רכישה? לפעול באופן ראוי כדי לוודא שהתאגיד לא עובר עבירות בעת העסקה. לבצע את העסקה באמצעות מומחה מיזוגים ורכישות (ולא באמצעות עורך הדין שמלווה במקרה את החברה ולא זה תחום המומחיות שלו), לבצע בדיקת נאותות מסודרת שתרוכז על ידי עורך הדין המומחה במיזוגים ורכישות ובמקרה ואת החברה מלווה משרד גדול, לוודא שמומחה בעל ניסיון במשרד אכן מעורב באופן אישי בעסקה וזו לא מבוצעת על ידי עורכי דין חסרי ניסיון בלבד ולוודא שבמשרד בו קיימת חלוקה למחלקות, כל המחלקות הנדרשות אכן מעורבות בעסקה ופוליטיקה משרדית אינה גורמת לכך שהעסקה לא נבדקת כראוי. בסופו של דבר אין מדובר רק באחריות כלפי החברה ובעלי המניות שלה, אלא גם באחריות אישית של הדירקטורים ונושאי המשרה תחת רשימת החוקים המטילה אחריות אישית.